

Odkial' som
SPOZNAJME SA NAVZÁJOM

Propozície VI. ročníka súťaže Odkial' som – spoznajme sa navzájom

Slovensko bolo v celej svojej histórii krajinou, kde sa stretali viaceré národy, národnosti, etnické skupiny. Súvisí to s jeho polohou. Územím Slovenska prechádzali dôležité obchodné cesty, bolo súčasťou mnohonárodnostného Rakúsko – Uhorska, tvorilo spoločný štát s Českom. Preto by sa mohlo zdať, že slovenská väčšina je na iné národy a národnosti okolo seba zvyknutá. Nie vždy to bolo a je tak. Konfliktov, ktoré mali národnostný a etnický základ je v našej histórii dosť a netvorí vždy jej pozitívnu časť. Takéto konflikty nie sú výnimkou ani dnes. Historické dedičstvo by malo predovšetkým spájať. Významným je na Slovensku nielen kultúrne ale aj jeho prírodné dedičstvo, pričom aktuálne výzvy týkajúce sa klimatických zmien podnecujú k pochopeniu významu životného prostredia pre kvalitu života nielen na medzinárodnej ale predovšetkým na lokálnej úrovni. Veríme, že je veľmi dôležité viesť deti a mládež k ohľaduplnosti a pochopeniu dôležitosti multikultúrnej identity a starostlivosti o miestne životné prostredie.

Občianske združenie EDUSOC vyhlasuje šiesty ročník súťaže pre deti a mládež z národnostných, etnických a jazykových skupín v literárnej, výtvarnej, audiovizuálnej tvorbe zameranej na históriu komunít a multikultúrneho prostredia, z ktorých jednotlivé skupiny pochádzajú a na zvelaďovanie miestneho kultúrneho a prírodného dedičstva.

CIEĽ SÚŤAŽE

Motivovať učiteľov a žiakov systematicky pracovať s históriou svojej komunity a miesta, odkiaľ pochádzajú – učiteľom prostredníctvom zapojenia svojich žiakov do súťaže pomôcť k vyučovaniu kreatívnou formou o lokálnej histórii a miestneho kultúrneho a prírodného dedičstva, ktorým sa častokrát nevenuje dostatočná pozornosť, napriek tomu, že sú veľmi dôležité a pre deti a mládež ľahšie uchopiteľné; žiakov viesť k tomu, aby svoju históriu a miestne prostredie pochopili a vážili si ich, vedeli ich vyhodnocovať a kultivovať, a viesť tak mladých ľudí k pochopeniu vzájomných podobností

a doceneniu kultúrnej rôznorodosti a starostlivosti o miestne prostredie. Motivovať jednotlivé skupiny spoznávať sa navzájom, jednak medzi sebou ako aj s národnostnou väčšinou, a motivovať národnostnú väčšinu spoznávať jednotlivé národnostné menšiny a etnické skupiny.

CIEĽOVÁ SKUPINA

- Menšiny – bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská, židovská, goralská a iné neautochtónne menšiny na Slovensku, slovenská menšina v zahraničí
- Väčšina – slovenská na Slovensku
- Vekové kategórie: základné a stredné školy (od prvého ročníka základnej školy, môže každé dieťa spracovávať históriu svojej rodiny, obce, mesta, krajiny, podľa svojich schopností a možností. Naučí sa tak pracovať s informáciami, využívať vedomosti v praxi v činnostiach, ktoré ho zaujímajú a tak formovať vzťah ku kultúrnemu a prírodnému dedičstvu a svojej rodiny, komunity, obce, mestu, krajine...)

VYHLASOVATEĽ SÚŤAŽE

Občianske združenie EDUSOC.

Zakladateľmi a spolupracovníkmi tohto združenia sú pedagógovia, výskumníci, umelci, študenti. Všetci majú skúsenosti s multikultúrnym prostredím, zaoberajú sa problematikou menšín, spolužitím menšín s väčšinou ako aj menšín navzájom.

Občianske združenie sa zaoberá aj odborným vzdelávaním, integráciou detí zo sociálne znevýhodneného prostredia pri prechode na strednú a vysokú školu, digitálnym, interaktívnym a environmentálnym vzdelávaním.

EDUSOC má za cieľ viesť učiteľov a žiakov systematicky pracovať so svojou históriou, svoje poznatky originálne spracovať v činnostiach, ktoré deti a mládež zaujímajú. Deti by tak mohli systematicky spoznávať svoje dejiny od prvého ročníka základnej školy a oboznamovať sa s históriou iných detí. Zo súťaže je každý rok spracovaný online zborník prác, ktorý je školám prístupný ako voľne dostupný študijný materiál: <https://www.edusoc.sk/>. Po úspešných piatich ročníkoch vyhlasujeme šiesty ročník súťaže.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

1. **Prihlásenie do súťaže do 30.6.2026** - práce ešte nemusia byť dokončené, prihlášku zasiela škola, centrum voľného času, komunitné centrum online na adresu vyhlasovateľa
2. **Zasielanie prác na adresu vyhlasovateľa do 2.10.2026** - práce je potrebné zaslať online aj poštou, výtvarné práce poštou. / S prácami prosíme zaslať aj súhlas so zverejnením prác a osobných údajov.
3. **Vyhlasenie výsledkov súťaže** a prehliadka prác sa uskutoční v termíne november/december 2026.

SÚŤAŽNÉ KATEGÓRIE

Kategórie podľa zamerania :

- A/ audiovizuálna tvorba – dokument** (spracovanie zvolenej témy na základe historických faktov, týkajúcich sa rôznych udalostí, života známych osobností, života bežných ľudí, rodinných príslušníkov....) rozsah max. 15 min., v slovenskom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny)/ prácu je potrebné zaslať poštou na dátovom nosiči na adresu organizátora aj elektronicky/
- B/ audiovizuálna tvorba – voľná tvorba** (voľné spracovanie zvolenej témy inšpirované konkrétnymi historickými udalosťami, osobnosťami, životom bežných ľudí, životnými príbehmi rodinných príslušníkov.) rozsah max.15.min, v slovenskom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať poštou na dátovom nosiči na adresu organizátora aj elektronicky.
- C/ literárna tvorba – dokument** (spracovanie zvolenej témy na základe historických faktov, týkajúcich sa rôznych udalostí, života známych osobností, života bežných ľudí, rodinných príslušníkov ...), v slovenskom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať v tlačenej aj elektronickej podobe na adresu organizátora.
- D/ literárna tvorba – voľná tvorba** (voľné spracovanie, inšpirované konkrétnymi historickými udalosťami, osobnosťami, životom bežných ľudí životnými príbehmi ro-

dinných príslušníkov.), v slovenskom jazyku prípadne aj dvojjazyčne (v slovenskom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny). Prácu je potrebné zaslať v tlačenej aj elektronickej podobe na adresu organizátora.

E/ výtvarná tvorba – výtvarné dielo vypracované ľubovoľnou technikou inšpirované príslušným historickým obdobím, historickými udalosťami, osobnosťami, životom bežných ľudí, životnými príbehmi rodinných príslušníkov. Výtvarné diela je potrebné zaslať poštou na adresu organizátora.

Adresa, na ktorú je potrebné zaslať súťažné práce:

EDUSOC o.z.

Fakulta sociálnych a ekonomických vied

Mlynské luhy 4

821 05 Bratislava

Emailová adresa, na ktorú je potrebné zaslať práce v elektronickej podobe:

info@edusoc.sk

Vekové kategórie:

I. kategória: prvý stupeň základných škôl

II. kategória: druhý stupeň základných škôl, nižšie ročníky osemročných gymnázií

III. kategória: stredné školy

Pozn.: V prípade nižšieho počtu prihlásených prác do súťaže sa môže, na základe rozhodnutia členov odbornej komisie, pristúpiť k zlúčeniu niektorých kategórií.

Technické a organizačné podmienky:

Žiaci a študenti, jednotlivci aj skupiny môžu prihlásiť svoje projekty pod vedením pedagóga do niektorej z vyššie uvedených kategórií. Súťažné práce prihlasuje pedagóg. Prihláška musí obsahovať: meno a priezvisko pedagóga, adresu školy - centra voľného času - komunitného centra, kontaktné údaje: e-mail, telefón, súťažnú kategóriu podľa zamerania, názov práce/projektu, meno autora/autorov, vek autora/autorov.

Prihlášku je potrebné zaslať elektronicky na adresu: info@edusoc.sk

Hodnotenie prác a slávnostné udeľovanie cien:

Súťažné práce posúdi odborná porota, ktorú vymenujú vyhlasovatelia súťaže. V odbornej porote budú zastúpení odborníci z oblasti výtvarného umenia, literárnej a audio tvorby, historici, odborníci z prostredia národnostných menšín, a so skúsenosťami s prácou s národnostnými menšinami, s ktorými občianske združenie spolupracuje. Udeľované budú tri ceny v každej kategórii. Vyhlásenie výsledkov sa uskutoční v novembri/decembri 2026. Víťazní autori budú odmenení hodnotnými cenami.

Kontaktná osoba:

Katarína Csabayová, info@edusoc.sk